Tarkastusvaliokunta

Torstai 10.12.2020 klo 12.30—13.10

Läsnä
varapuheenjohtaja Merja Mäkisalo-Ropponen sd
jäsen Katja Hänninen vas
jäsen Marko Kilpi kok
jäsen Pauli Kiuru kok
jäsen Esko Kiviranta kesk
jäsen Veijo Niemi ps
jäsen Päivi Räsänen kd
jäsen Sebastian Tynkkynen ps
jäsen Pia Viitanen sd (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14) (3 osittain)
varajäsen Kimmo Kiljunen sd (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14) (3 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Nora Grönholm
valiokuntaneuvos Heidi Silvennoinen
tarkastusneuvos Arto Mäkelä

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 8 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Eduskunnan tilintarkastajien tilintarkastuskertomus eduskunnan tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja kirjanpidosta sekä hallinnosta vuodelta 2019

Kertomus K 9/2020 vp
Asiantuntijalausunto K 9/2020 vp TrV 12.11.2020 CISA Ari Itkonen, BDO Oy Asiantuntijalausunto A 3
Asiantuntijalausunto K 9/2020 vp TrV 12.11.2020 tietohallintopäällikkö Ari Apilo, eduskunta Asiantuntijalausunto B 3
Valiokunnan mietintöluonnos Eduskunnan tilintarkastajien tilintarkastuskertomus eduskunnan tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja kirjanpidosta sekä hallinnosta vuodelta 2019 C 3

Merkittiin, että valiokunnan jäsenet ovat kuulleet asiantuntijoita etäkuulemisissa:

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- KHT, JHT Ari Lehto, BDO Oy, liite
- CISA Ari Itkonen, BDO Oy, liite
- tietohallintopäällikkö Ari Apilo, eduskunta, liite
- erityisasiantuntija Outi Juntura, eduskunta, liite

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Hyväksyttiin etäkokouksissa tehdyt toimet:

18.11.2020 epävirallinen valmistava keskustelu

Sihteeri esitteli mietintöluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi mietintöluonnoksen sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

4. Eduskunnan tilintarkastajien tilintarkastuskertomus Valtiontalouden tarkastusviraston tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja kirjanpidosta sekä hallinnosta vuodelta 2019

Kertomus K 10/2020 vp
Asiantuntijalausunto K 10/2020 vp TrV 11.11.2020 pääjohtaja Tytti Yli-Viikari, Valtiontalouden tarkastusvirasto Asiantuntijalausunto A 4
Asiantuntijalausunnon liite K 10/2020 vp TrV 11.11.2020 pääjohtaja Tytti Yli-Viikari, Valtiontalouden tarkastusvirasto Asiantuntijalausunto B 4
Valiokunnan mietintöluonnos Eduskunnan tilintarkastajien tilintarkastuskertomus Valtiontalouden tarkastusviraston tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja kirjanpidosta sekä hallinnosta vuodelta 2019 C 4

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Hyväksyttiin etäkokouksissa tehdyt toimet:

18.11.2020 epävirallinen valmistava keskustelu

Sihteeri esitteli mietintöluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi mietintöluonnoksen sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

5. Eduskunnan tilintarkastajien tilintarkastuskertomus Ulkopoliittisen instituutin tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja kirjanpidosta sekä hallinnosta vuodelta 2019

Kertomus K 11/2020 vp
Valiokunnan mietintöluonnos Eduskunnan tilintarkastajien tilintarkastuskertomus Ulkopoliittisen instituutin tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja kirjanpidosta sekä hallinnosta vuodelta 2019 A 5

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Hyväksyttiin etäkokouksissa tehdyt toimet:

18.11.2020 epävirallinen valmistava keskustelu

Sihteeri esitteli mietintöluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi mietintöluonnoksen sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

6. Valtiontalouden tarkastusviraston vuosikertomus eduskunnalle 2020

Kertomus K 19/2020 vp
Asiantuntijalausunto K 19/2020 vp TrV 24.11.2020 johtaja Anna-Liisa Pasanen, Valtiontalouden tarkastusvirasto Asiantuntijalausunto A 6
Asiantuntijalausunnon liite K 19/2020 vp TrV 24.11.2020 johtaja Anna-Liisa Pasanen, Valtiontalouden tarkastusvirasto Asiantuntijalausunto B 6

Merkittiin, että valiokunnan jäsenet ovat kuulleet asiantuntijoita etäkuulemisissa:

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- johtaja Anna-Liisa Pasanen, Valtiontalouden tarkastusvirasto
- johtava tuloksellisuustarkastaja Ville Vehkasalo, Valtiontalouden tarkastusvirasto
- johtava tuloksellisuustarkastaja Hannu Tervo, Valtiontalouden tarkastusvirasto

Hyväksyttiin etäkokouksissa tehdyt toimet:

12.11.2020 keskustellaan mietinnössä käsiteltävistä aiheista

24.11.2020 lopetetaan asiantuntijakuuleminen

1.12.2020 epävirallinen valmistava keskustelu

7. Valtioneuvoston selvitys: Euroopan tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomus Euroopan unionin talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2019

Valtioneuvoston E-selvitys E 147/2020 vp A 7
Liiteasiakirja Euroopan tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomus Euroopan unionin talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2019
Esityslistan liite Yhteenveto_EU_tarkastuksesta_2019.pdf B 7
Asiantuntijalausunto E 147/2020 vp TrV 10.12.2020 jäsen Hannu Takkula, Euroopan tilintarkastustuomioistuin Asiantuntijalausunto C 7
Asiantuntijalausunto E 147/2020 vp TrV 10.12.2020 tilintarkastuspäällikkö Jari Sanaskoski, Valtiontalouden tarkastusvirasto Asiantuntijalausunto D 7
Valiokunnan lausuntoluonnos Valtioneuvoston selvitys: Euroopan tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomus Euroopan unionin talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2019 E 7

Asia on saapunut tarkastusvaliokuntaan mahdollisia toimenpiteitä varten.

Merkittiin, että valiokunnan jäsenet ovat kuulleet asiantuntijoita etäkuulemisissa:

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- jäsen Hannu Takkula, Euroopan tilintarkastustuomioistuin, liite
- kabinettipäällikkö Turo Hentilä, Euroopan tilintarkastustuomioistuin
- neuvotteleva virkamies Toni Tiala, valtiovarainministeriö
- tilintarkastuspäällikkö Jari Sanaskoski, Valtiontalouden tarkastusvirasto, liite

Hyväksyttiin etäkokouksissa tehdyt toimet:

8.12.2020 päätetään asiantuntijakuulemisen lopettamisesta, käydään epävirallinen valmistava keskustelu

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

8. Säädösehdotusten vaikutusarviointien toteutuminen - nykytila ja kehittämistarpeet

Valiokunnan oma asia O 48/2019 vp
Asiantuntijalausunto O 48/2019 vp TrV 25.11.2020 professori Pertti Ahonen, Helsingin yliopisto Asiantuntijalausunto A 8
Asiantuntijalausunto O 48/2019 vp TrV 25.11.2020 apulaisprofessori Pauli Rautiainen, Tampereen yliopisto Asiantuntijalausunto B 8

Asiantuntijalausunto O 48/2019 vp TrV 25.11.2020 johtaja Kati Rantala, Helsingin yliopisto, oikeuspolitiikan tutkimusyksikkö Asiantuntijalausunto C 8
Asiantuntijalausunto O 48/2019 vp TrV 26.11.2020 johtava ekonomisti Kari Hämäläinen, Valtion taloudellinen tutkimuskeskus VATT Asiantuntijalausunto D 8
Asiantuntijalausunto O 48/2019 vp TrV 01.12.2020 johtaja Elina Pylkkänen, Palkansaajien tutkimuslaitos Asiantuntijalausunto E 8
Asiantuntijalausunto O 48/2019 vp TrV 02.12.2020 johtava asiantuntija Vesa Jormanainen, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) Asiantuntijalausunto F 8
Asiantuntijalausunto O 48/2019 vp TrV 02.12.2020 johtava asiantuntija Marjukka Turunen, Kansaneläkelaitos Asiantuntijalausunto G 8
Asiantuntijalausunnon liite O 48/2019 vp TrV 02.12.2020 johtava asiantuntija Marjukka Turunen, Kansaneläkelaitos Asiantuntijalausunto H 8
Asiantuntijalausunto O 48/2019 vp TrV 02.12.2020 erityisasiantuntija Aleksi Kalenius, SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry Asiantuntijalausunto I 8
Asiantuntijalausunto O 48/2019 vp TrV 03.12.2020 lakiasiainjohtaja Juha Myllymäki, Suomen Kuntaliitto Asiantuntijalausunto J 8
Asiantuntijalausunto O 48/2019 vp TrV 03.12.2020 asiantuntija Lauri Koskentausta, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry Asiantuntijalausunto K 8
Asiantuntijalausunto O 48/2019 vp TrV 03.12.2020 päälakimies Timo Koskinen, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry Asiantuntijalausunto L 8
Asiantuntijalausunto O 48/2019 vp TrV 10.12.2020 Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry Asiantuntijalausunto M 8
Asiantuntijalausunto O 48/2019 vp TrV 10.12.2020 toimitusjohtaja Teemu Lehtinen, Veronmaksajain Keskusliitto ry Asiantuntijalausunto N 8
Asiantuntijalausunto O 48/2019 vp TrV 10.12.2020 tutkimusjohtaja Tuulia Hakola-Uusitalo, Kilpailu- ja kuluttajavirasto Asiantuntijalausunto O 8
Asiantuntijalausunto O 48/2019 vp TrV 10.12.2020 Suomen Yrittäjät ry Asiantuntijalausunto P 8
Pöytäkirjan liite TrV_lausuntopyyntö muille valiokunnille_10122020.pdf Q 8

Hyväksyttiin etäkokouksissa tehdyt toimet:

18.11.2020 keskustellaan asiantuntijasuunnitelmasta ja asian jatkokäsittelystä

Merkittiin, että valiokunnan jäsenet ovat kuulleet asiantuntijoita etäkuulemisissa:

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- professori Pertti Ahonen, Helsingin yliopisto, liite
- apulaisprofessori Pauli Rautiainen, Tampereen yliopisto, liite
- johtaja Kati Rantala, Helsingin yliopisto, oikeuspolitiikan tutkimusyksikkö, liite
- johtava ekonomisti Kari Hämäläinen, Valtion taloudellinen tutkimuskeskus VATT
- johtaja Elina Pylkkänen, Palkansaajien tutkimuslaitos
- johtava asiantuntija Vesa Jormanainen, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL)
- johtava asiantuntija Marjukka Turunen, Kansaneläkelaitos
- aktuaaripäällikkö Pertti Pykälä, Kansaneläkelaitos
- erityisasiantuntija Aleksi Kalenius, SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry

- lakiasiainjohtaja Juha Myllymäki, Suomen Kuntaliitto
- asiantuntija Lauri Koskentausta, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
- päälakimies Timo Koskinen, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
- toimitusjohtaja Teemu Lehtinen, Veronmaksajain Keskusliitto ry, liite
- tutkimusjohtaja Tuulia Hakola-Uusitalo, Kilpailu- ja kuluttajavirasto, liite

Valiokuntaan ovat saapuneet kirjalliset lausunnot:
- Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry, liite
- Suomen Yrittäjät ry, liite

Kutsuttuina poissa olivat:
- Elinkeinoelämän tutkimuslaitos ETLA
- Pellervon taloustutkimus PTT

Valiokunta päätti pyytää suuren valiokunnan, perustuslakivaliokunnan, ulkoasiainvaliokunnan, valtiovarainvaliokunnan, hallintovaliokunnan, lakivaliokunnan, liikenne- ja viestintävaliokunnan, maa- ja metsätalousvaliokunnan, puolustusvaliokunnan, sivistysvaliokunnan, sosiaali- ja terveysvaliokunnan, talousvaliokunnan, tiedusteluvalvontavaliokunnan, tulevaisuusvaliokunnan, työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan ja ympäristövaliokunnan lausunnon asiasta: Säädösehdotusten vaikutusarviointien toteutuminen – nykytila ja kehittämistarpeet (O 48/2019 vp, mahdollinen lausunto). Määräaika: 12.03.2021.

Valiokunnille varataan mahdollisuus antaa lausunto 12.3.2021 mennessä.

Tarkastusvaliokunta käsittelee omana asianaan säädösehdotusten vaikutusarviointeja (O 48/2019 vp Säädösehdotusten vaikutusarviointien toteutuminen – nykytila ja kehittämistarpeet).

Asian valmisteluun liittyen valiokunta on teettänyt tutkimuksen: Miten vaikutusten arviointia voitaisiin parantaa? Vaikutusarviointi ja sen kehittämistarpeet suomalaisessa lainvalmistelussa, Eduskunnan tarkastusvaliokunnan julkaisu 1/2020.

https://www.eduskunta.fi/FI/naineduskuntatoimii/julkaisut/Documents/trvj_1+2020.pdf

Hallituksen esityksissä tulee selostaa ehdotetun lainsäädännön vaikutukset eli säännösten soveltamisesta aiheutuvat seuraukset. Vaikutusarviointien yhtenä keskeisenä tavoitteena on tarjota eduskunnalle lainsäätäjänä oikeat ja riittävät tiedot.

Vaikutusarviointi kattaa säädösehdotuksen taloudelliset vaikutukset, vaikutukset viranomaisten toimintaan, ympäristövaikutukset ja muut yhteiskunnalliset vaikutukset (mm. sosiaali- ja terveysvaikutukset, lapsivaikutukset, tasa-arvovaikutukset ja tulonjakovaikutukset). Ehdotuksen pääasiallisista vaikutuksista tulee kertoa keskeiset tulokset, miten vaikutukset on arvioitu, mitä tietolähteitä arvioinnissa on käytetty, sekä kertoa minkälaisia epävarmuuksia arviointiin liittyy. Myös tavoitteiden toteuttamisen pääasialliset vaihtoehdot tulee kuvata ja vertailla niiden arvoituja vaikutuksia.

Tarkastusvaliokunta pyytää valiokuntaa arvioimaan erityisesti omaan työhönsä perustuen, onko vaikutusarviot yleisesti ottaen tehty ja antavatko hallituksen esityksissä esitetyt vaikutusarviot riittävän tietoperustan päätöksenteon tueksi. Tarkoituksena on saada asian jatkokäsittelyä varten tietoa siitä, kuinka hyvin hallituksen esityksissä esitetyt vaikutusarviot toimivat eduskuntakäsittelyn ja päätöksenteon tukena.

Tarkastusvaliokunta pyytää valiokuntaa arvioimaan myös jälkikäteisarviointien riittävyyttä silloin, kun valiokunnan mietinnön pohjalta on hallitukselta edellytetty vaikutusten seurantaa ja niistä raportointia eduskunnalle.

Mahdollisen lausunnon määräaika 12.3.2021

9. Nuorten syrjäytymisen ehkäisyn palvelujärjestelmän toimivuus ja palveluiden vaikuttavuus

Valiokunnan oma asia O 41/2020 vp
Asiantuntijalausunto O 41/2020 vp TrV 17.11.2020 tutkija Tallamaria Maunu, eduskunta Asiantuntijalausunto A 9
Asiantuntijalausunto O 41/2020 vp TrV 19.11.2020 tutkimusjohtaja Riikka-Leena Leskelä, NHG oy Asiantuntijalausunto B 9

Todettiin, että tutkimushankinta on esitelty valiokunnalle 17.11.2020 ja tutkimussuunnitelman esittely sekä tutkijoiden esittäytyminen on tapahtunut 19.11.2020.

Merkittiin, että valiokunnan jäsenet ovat kuulleet asiantuntijoita etäkuulemisissa:

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- tutkija Tallamaria Maunu, eduskunta
- tutkimusjohtaja Riikka-Leena Leskelä, NHG oy, liite
- Senior Manager Virve Jokiranta, NHG oy
- johtava asiantuntija Mikko Valtakari, MDI
- asiantuntija Minna Mayer, MDI
- Project Researcher Mirja Määttä, XAMK Juvenia

10. Lastensuojelupalvelujen valvonta

Valiokunnan oma asia O 73/2020 vp
Esityslistan liite lastensuojelupalveluiden valvonta_20201027.pdf A 10
Esityslistan liite lastensuojelun valvonta Maunu lokakuu 2020.pdf B 10

Valiokunta aloitti asian käsittelyn O-asiana ja asiassa valmistellaan asiantuntijasuunnitelma 17.11.2020 epävirallisessa etäkokouksessa sovitun mukaisesti. Asia on esitelty valiokunnalle epävirallisessa etäkokouksessa 12.11.2020.

11. Valiokunnan seuraava tutkimushanke

Todettiin, että asiasta on käyty keskustelua epävirallisissa etäkokouksissa ti 1.12.2020 ja ke 9.12.2020.

12. Valiokunnalle saapuneet e-julkaisut

Merkittiin tiedoksi:

VTV:n tarkastuskertomus 13/2020: Osakeyhtiö valtionhallinnon toimintojen organisointimuotona

VTV:n tarkastuskertomus 14/2020: Valtion rakennusomaisuuden elinkaaren hallinta

13. Muut asiat

-

14. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on torstaina 4.2.2021.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Heidi Silvennoinen